

L'Estiuada ~ Períodic nacionalista

✻ Sortirà cada divendres durant l'estiu ✻

✻ Redacció y Administració: Carrer de Vic, 9 ✻

Any III

Sant Hilari Sacalm, 19 Agost de 1910

Núm. 32

Les Institucions Catalanes en la Edat Mitja

III

EL CONCELL DE CENT

Independència dels municipis catalans en el
sigle XIII

Una de les institucions més renomada y tal volta més coneguda (de nom al menys), es el Concell de Cent, que tenia per manament el govern municipal de la ciutat de Barcelona, de forma veritablement democrática, mitjansant el qual, el poble abatut en totes parts pel despotisme feudal, representava al Comú de la Ciutat sens trabes de la noblesa, contribuint a poblarla d'homes actius y emprenedors, essent tan estimats els càrrecs que 'ls mateixos nobles abandonaven ses prerrogatives pera lograr s'admissió en el Concels Municipal.

En el Concell de Cent hi tenien representació totes les classes socials, totes les jerarquies, col·laborant de mancomú, en l'administració dels interessos de la ciutat, l'home d'ofici més humil ab l'opulent comerciant, el modest treballador ab el lletrat que sortit de sos estudis no tenia a menys ni desdenyava de tractar ab els que, sens eloqüencies empalagoses, exposaven son criteri d'homes pràctics basat en l'experiencia que dona la continuïtat en un treball qualsevulla, que per insignificant que sia ha de tindre son portaveu, pera que no 's descuidi cap ram de producció y l'equilibri social sigui ben fonamentat.

El Concell de Cent fou una institució veritablement democrática, no en el sentit buit y flamant de les modernes democracies, que predicant continuament els drets dels homes, obliden sos devers, correlatius ab aquells é inenudibles, sino d'una democracia serena, conscient, cumplidura fidel dels compromisos contractats, atenta sempre als supremes interessos de la Ciutat, que obrava ab conciencia de ses obligacions, no tinguent entrada en ses discussions l'insustancial y enlluernadora vérbola, xarxa poderosa en quals malles queden empresonats els inconscients que militen en la democracia tan marcadament anti-catalana que per dissort tan ha arrelat a Catalunya.

El Concell de Cent, poder regulador

entre el poble y la Corona, nasqué en temps de Jaume I, estant format en son principi de 200 membres que 's reduhiren poc després a 100, número que li doná nom.

An ell tingueren representació aquells famosos gremis, que feren a Barcelona un be incomparable, conservant en diposits immortals l'amor a la tradició y la vida de les arts. Tots tingueren veu y vot en els «P.P. Conscriptos», que representaven una de les ciutats més nomenades per sos lleys, son poder y sa opulencia. Aquet sistema polític, que perdurá fins l'any 1714, en que la ma despótica d'aquell Rey de nom fatidic per la llibertat política doná, ab l'invasió del extrangerisme el cop de mort a les llibertats catalanes, era semblant al d'algunes ciutats italianes, Génova, Pisa, Milán, etz., de les que ab les relacions comercials tan florents ab nostra metròpoli vingueren alguns de sos usos y costums. Aquesta institució feu célebres a aquells catalans de l'edat mitja que a la duresa natural de son caràcter juntaren lo indomable de son valor.

Historiadors propis y estranys se desfan en lloances al parlar d'ella, per esser Catalunya un dels Estats mitjvals que desde més antic disfrutá de grans privilegis municipals, blassó honrosissim, com diu el célebre historiador anglès Prescott, d'una gloria nacional que poques nacions poden presentar.

El Concell de Cent se reuní en son principi en la plaça dita del Rey, ahont hi acudien els consellers al só de campanades de convocació, passant després a ocupar l'històric saló que ab el mateix nom se conserva en la casa de la ciutat de Barcelona.

Ses facultats eren amplíssimes. A ell estava encomenat el nomenament de consuls de mar, l'amplia celebració de tractats de comers, la governació completa de la ciutat, qual radi s'extenia mar endins, etz., etz.

La llar del Conceller era respectada com un temple, ses prerrogatives eren grans y a pesar de l'humil condició de molts d'ells restaren coberts devant del Rey, com pera expressar que la ciutat no veyia mermada sa independència per la presencia de la reialesa.

Les demés ciutats y viles de Catalunya tenien, com sa capital, un concell de jurats ab llibertat d'acció y privilegis complerts, deguent son desenrotllo a la be-

nífica protecció del gran Rey en Jaume I, que animat per grans designis que devia realisar, compregué que era necessaria la compenetració ab son poble y ab dots de gran polític feu intervenir les classes populars en els municipis, castells inexpugnables al domini feudal, que floreixiren ufanosos, ab vigor e independència, mentres avuy, set sigles després, en época dita de llibertats, han esdevingut engranatges moguts per la gran roda central, sens vida propia, y per befa de Barcelona, l'augusta sala ahont hi ressona magestuosa la veu d'aquells catalans ilustres ha tingut de veures convertida en un safreig polític, en el que la veritable opinió de la ciutat resta ofegada per l'inconsciencia e intolerancia de la força anti-catalana que allí impera.

Veusaquí perque, aquella sabia, lleal, patriota y venerable assemblea deixarà recort etern mentres no s'extingeixin els homes que tinguin tan sols una engruna d'amor a les institucions representatives.

F. GIRONES Y MARTÍ

Cròniques curtes

LA GENT DE MAR...

He passat un dia vora la mar, en una platja d'una xamosa vila de la Costa de Llevant. Feya bo d'estar-hi al venir y fa bo d'estarhi al acabar. Una vida tranquila passada en una colonia estiuejanta, després de les solituds de pagés, convida a reflexions y a fer cròniques, perque a fora de pagés sempre fa bo de sapiguer y de contar coses.

La somnolencia d'aquets dies plens de sol es manifesta; tot l'aspecte de la vila hi convida. Passeu per els carrers y en mitg de la crisis general sentiú l'endormiscat anar d'un teler y tan somnolent com el seu cant el de la dona qu'el fa anar; de soroll apenes en fa més qu'el boter y qu'els venedors ambulants que passen per aquesta vila desde'l carboner fins al tripaire. Els estiuejants sempre solem portar una vida romántica d'enamoraments y d'ensomnis; tinc uns joves coneguts meus que fa tres anys que's prometen amor y qu'el somien perque encaire en dupten. No m'ha plagut aquesta vida de compliment y d'apariencia; he de dir que es més agradós el gosar de la part més natural y més ingénua de la vida de la gent de mar.

Per aixó me plau tant l'estar agegut a la sorra—que sempre te salabrosa olor—allà vora les barques y les cases, dels mariners y de les cusidores, que son els que se presen més a observacions. Jo m'he fet amic ab algún d'ells que m'ha deixat algún orneig per assentarme quan he anat allí ab la capsa de les pintures a entocromar algún paisatge. ¡Son bona gent!; pro ab tot he notat en

aquesta multitud o classe fisonòmics senyals d'una divagació en la seva vida cooperativa. Ja us diré: m'ha semblat veure que aquell esperit d'unió qu'entre la gent del mar regnava no hi es avuy y qu'aquestes industrioses masses han anat cap a un individualisme poc esperançador. Es historic, que no ja actual, aquella intensa vida cooperariva dels gremis dels mariners, característica d'aquesta platja en els temps passats, que feya una verdadera compenetració entre'ls amos o patrons y els senzills mariners. Ells sé que viuen en una existent crisis en la seva industria; la veritat es que la legislació espanyola administrativa ha estat per aquesta part descuidada y en aixó—com en molts altres formulismes administratius d'Espanya—ha influït molt el centralisme opressor y el no regoneixement de la personalitat autònomament administrativa dels diferents Municipis. Llençats a una ruda desesperació els homes d'en marc—com entre ells diuen—han abandonat l'imposició per la força de l'unió y han anat cap a un individualisme que'ls disculpa en una xica part, la seva vida solitaria y especial.

Han decaigut, per altra part, els sentiments morals que tenien, y aixó es veu principalment en les viles—com la que jo recordo—que degut a l'industria fabril s'han unit en l'hora del divertiment els obrers y els pescadors. Els obrers han estat y estan en crisis profunda y han anat cap al radicalisme y conjuntament ab ells hi han anat els mariners, qu'han perdut aquelles idees conservadores y d'ordre qu'abans eren típiques en aquestes masses; eren les que exteriorisaven la seva psicologia colectiva en aquestes festes patronals y en aquestes manifestacions típiques de la seva vida.

Les costes del Cantàbric indómit d'en Pereda no son les del 1910, pro no son tampoc en els nostres dies les platges mediterrànies catalanes les pintades tan magisfralment per en Joaquim Ruyra, en *Marines y Boscatges*.

Té aixó a Espanya una importancia transcendentalissima, perque tot va agravant l'aspecte económic general y intervé en les manifestacions d'aspiració revolucionaria y radical que semblen el patrimoni dels nostres dies politics y l'estorb de les hores de desvetllament definitiu.

Aixó a Espanya es clar y manifest; mentres els obrers en defença—boja en el procediment—dels seus drets se llençen als radicalismes, a la pornografia y a la diversió insana qu'embruteix als pobles, els altres, la gent qu'els vehuen els segueixen en semblant desorientació y devant de tot aixó hi ha la passivitat de les classes agricòles y del camp, que son les que per les seves condicions y per la seva habitual serenitat en el seu resignat viure, estan més preparades per una formal y feconda vida corporativa.

Y de tot aixó fins l'art català se'n ressent y en tindran queixa els *folkloristes*, ja que en comptes de sentir avuy per les nostres platges aquelles falagueres cançons populars, que més que com a cants, com a oracions, al espai pujaven, s'hi senten aquelles pornogràfiques cançons, de pescadors y pescadores, vingudes de allà de la vida del plaer y de la vida de la baixesa...

Are mateix quan aixó escriu, a la sombra d'una barca, llapiç en mà, sentat en un palpe de seu, ve a torbar la deliciosa monotonia de les ones descapdellantse en escuma besant la platja daurada: un escandalós couplet de *La Corte de Faraón* que per aquí aprop un jove pescador, arreglant els orneigs, grollerament canta.

ANGEL SANTIÑÁ

DE FOLK-LORE

Histories que semblen faules

El masover de les Illes de Vall, prou que tots vostés el coneixen, está sempre disposat a ferlos hi explicació d'alguna de les entremeliadures que de la guilla s'han escampat per tots indrets; no sé hont ell les haurá pescades, ni com se les empatolla, la qüestió es que les explica, y ho fa de tal manera, ab noms y tot, que consegueix ferles empassar sens mastegar. Les conta grosses, extravagants, d'aquelles qu'un no pot creurer-les per més que vulla, y ab tot, a un hom li passa pel senderi: potser es veritat! no ho contaria tant bé si no li hagués passat!, perque aixó sí, totes les que vos conti, totes y encare més, li han ocorregut, li han passat a n'ell mateix.

Si alguna volta'l mal humor els persegueix, quan vulguen tindre un enriolament d'aquells que fins les calces comprometen, vagin a veure'l a n'aquell bon home; de veritat, paga la pena fer l'horeta y mitja de camí que hi ha d'assí a allà, per sentirlo. Jo prou qu'ho voldria saberlos hi contar tan graciosament com ell; tot y estant segur de no conseguir-ho, ho provaré: perdonin l'atreviment.

«Me trobava aprop la bassa del Molí d'en Buscá, una mitjdiada calurosa d'Agost, reposant sota un vern; *desempuensas* d'haver arreplegat un gros feix d'herba als voltants de l'acequia, quan vegí apareixer, sens poder atinar d'hont sortí, una guilla que's ficá dintre la bassa, am molta de parsimonia y no tot d'un cop, com potser vostés creuran, sino que després de *buscarli'l rabol*, (1) de mirar, buscar y tornarhi, lo punt de millor entrada, s' decidí a entrarhi y poc a poc deixarse cobrir per l'aigua, tardant al menys un quart d'hora a esser tapada del tot; quedar colgada y sortir corrents fou tot hu; corregué a més no poguer en direcció a les mines de barita; jills meus, quina manera d'ensenyar les feradures! amb un santiament desaparequé de ma vista y quan trist y cavilós tornava a girar los ulls a la bassa ¡oh sorpresa! vegí... ¡oh, qué vegí! Vegí quelcom que la guilla am les preses havia deixat abandonat sobre l'aigua y no lluny del punt d'entrada; jo que sí, m'hi atanso y no sé perque'm sembla alló un cunillet y més que content hi pego sarpada y boy cridant dic: «ja'l tinc»; prompte vegí qu'alló era... era viu... bellugava de debó... que va que no ho endevinen lo qu'era alló? que s'esgarriaràn gayre si'ls hi dic? no? doncs amb el seu permis... qu'ho volen sebre—no sé com ferho perque m'entenguin sens dirlos hi y... es clar que no ho sabrán si no'ls ho dic, com que vostés no hi

eran?—Sí? Aquí va: *Era un grapat de fanás sec, ple, ben ple, negre d'uns animalets qu'am quatre saltirons se'm ficaren a la pitrera*.

Que com pot esser aixó? Que vostés duptan de ma formalitat? No sé que dirlos hi pero deixinme explicar y jutgin vostés mateixos. Massa que fou; me'n van passar unes; y aixó que no'ls ho diré que la dona'm va tencar fora de casa aquella nit, després d'haverme sacudit am l'escombra! Escoltin y prompte reconeixen que de mos llavis sols surt la veritat escrita, que de trapasseries y de falornies no'n sé dir.

La guineu, am molt coneixement de causa, havia sabut fer arreplegar a l'herba, qu'a l'esquena's posá ans de ficarse a la bassa, tots els animalets que la martiritaven; aixó ho conseguí cobrintse d'aigua; primer els peus; després fins a mitjes cames, y els animalets al sentir la mullena, molta manya's donaren a sortirne y per xó pujaren cames amunt; ells, pressa a pujar y la guineu a endinsarse, com més els sentia correr, més s'anava la guineu cubrint d'aigua, quan l'aigua li arribá a mitat-ventre hi hagué grans batusses per les presses que portaven a pujar cap a l'esquena, la guineu se deixá cubrí més encar y aquells animalets buscant un lloc aixut saltaren sobre'l fanás qu'encar restava sec sobre l'aigua, perque la guineu tan punt comprengué haver deixat els hostes que l'amoinaven feu un capbusó y apretá a correr fresca y neta.

Veritat qu'ho creuen ara? Doncs els hi prego, qu'alló dels cops d'escombra y la tancada al carrer no ho fassin pas correr, perque la *nostra dona puria* ofendre's la pobreta y com que'm té tanta lley no voldria darli un disgust per tots los diners del món».

ANTONI MONTANYOLA

Llàgrimes

¡Elena ha mort! Sinistre palidesa ha esdevingut el rostre que fou jardí de roses. Les seues amiguetes l'esguarden temeroses y van cobrint de fiors el llit ont está extesa.

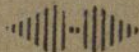
Marta, feta de neus y de rossors d'espiga, en la faç de la morta de serena blancó deixa caurer dels llavis la màgia d'un petó. ¡Es l'ofrena d'amor de la petita amiga!

Posa els llavis damunt dels llavis sense vida y el dolç nom de la morta mormolla amorosidament... [da...]

Peró Elena es molt lluny, potser ab les estrelles... [lles.]

El nom va repetint ab ritme tremolós... Se li oprimeix el cor ab dolor misteriós y llàgrimes de llum cauen de ses parpelles...

ALBERT DE QUINTANA

(1) Aquest sotsratllat pertany al diccionari d'en Teixaire.—N. de la R.

Comarcals

Viladrau.—S'es ja constituïda la Junta organitzadora de les festes i actes d'esbarjo que se celebraran durant la present temporada en el saló del Casino del Hotel Bofill, obert aquest any al públic. El senyor Bofill, qui no perdona medis ni repara un sol moment en sacrificar-se per beneficiar a nostra Colonia estiuenca, tingué la bona idea d'aixecar un edifici adjunt al Hotel Bofill, segons indicarem en nombres passats, al objecte de que hi hagués lloc apropiat per aconcorrehi quantes persones tinguessin gust, formant una societat. La Colonia estiuejadora ha correspost de bon grat adherint-se a l'obra per lo práctica que resulta, nomenant una Comissió per a que dirigeixi aquesta societat que s'es formada i cuidi d'indicar i portar a la práctica un bon nombre de festes i diversions, per a passar distreta i alegrement la temporada d'estiueig. La junta organitzadora, que fou votada per unanimitat, se compón dels següents senyors: Dr. Vicens Carulla, Dr. J. Capot, D. C. Baró, D. B. Ferrer, D. J. Julià, D. J. Mon, D. F. Riera, y D. A. Ariet, persones de reconegut amor a nostra terra y en especial a nostre poble y que secundant els bons propòsits del senyor Bofill, procuren fomentar la vinguda d'estiuejadors, per a augmentar la colonia, que tant satisfeta y a pler s'hi trova, per les bones qualitats del clima del país y per les bones diversions y passatemps que se'ls procura.

Mercés, donchs, a aquesta Junta, fruïrem aquest estiu d'una temporada divertida y regalada ab més amplitut que'ls passats estius.

Està ja nostre poble ple de famílies forasteres, donant així lloc a un gran moviment de població pel concurs de transeunts estiuejadors, lo que porta també un creuement d'automòbils que causen magnífic aspecte en aquesta enconrada del Montseny.

Estem esperant d'un dia a l'altre la vinguda de nostre Diputat a Corts senyor Ventosa, puig va prometre una visita aquest istiu.

S'es rebuda una col·lecció de postals d'hermosos paisatges dels contorns del poble, que dona gust mirar per lo ben acabada y escullida; n'es depositari y venedor l'estanquer Sr. J. Armengou. Se n'acaba un altre col·lecció a colors, que resultarà també hermosa.

Arbucias.—Aquest any en aquesta pintoresca vila hi ha gran animació, degut a la afluència d'estiuejants que han vingut atrets per la bellesa incomparable dels nostres paisatges, per l'hospitalaritat franca y sincera del nostre poble, y per gaudir del clima suau, del aire sà y de les aigües bones que rajen de nostres montanyes.

Aquest any la festa major, que serà els dies 21, 22, 23 y 24 del present, promet ser molt animada.

A més de les orquestes forasteres per balls, sardanes y concerts, hi haurà tots tres dies escullides representacions d'obres catalanes per la companyia que dirigeixen els notables actors de Barcelona Srs. Navarro y Cosmos, Cinematografs, Teatre al Centre Catòlic, jocs populars de *sortija* y focs artificials.

Sta. Coloma de Farnès.—S'ha practicat ja la gran reforma al campanar de nostra parroquia. Llástima que l'estocat no s'assembla a la pedra que'l compona; potser que'l temps ho arregli.

— Vam saborejar al «Círculo Columbense» alguns d'aquells talls que no més en corren per les festes majors.—Gracies a la Companyia Goula vam veure un *Cors de dona* y un *Sainet Trist* autèntics; y no es pas que la gent de la Ciutat hagués agraït en demasia semblant mercé, puig que si no hagués sigut l'animació de les últimes funcions, s'haguera representat ab tots els colors reals l'obra de molts pobles «El paper trist».

— Al Balneari va celebrarse la Festa Major de la Mare de Deu d'Agost. L'orquestra la «Principal» de la Ciutat va amenisar ab ses espléndidas tocadés, aquell festival que per lo animat y distingit es digne de mentarse.

Blanes.—Desde'l dia últim del passat Juliol, tenim en aquesta una de les Colonies escolars del Excm. Ajuntament de Barcelona, hostajant-se en la Fonda del Centre. Fa excursions diaries pels magnífics encontorns, y les nenes que la formen son molt festejades pels veïns. L'Ajuntament cuyda dels banys de mar, abdós cines els obsequien ab una sessió setmanal, y el diumenge, 14, la Comissió de festes, quina gestió vé essent molt aplaudida, els disposà un espléndit berenar a Santa Cristina, la riallera y solejosa platja llevantina, que ab tal motiu se veyia animadíssima. Es remarcable que l'aument de pes de les nenes, donà en quinze dies un promitj de 1'50 kilos, lo que enalteix les condicions inmillorables de la vila.

— El dia 4 de Setembre se celebrará la inauguració de la «Caixa d'estalvis y préstams» fundada pel «Sindicat Agricol». Segurament hi pendran part notables oradors, especialistes en obres socials. Quan sien determinats y se conegui son acceptació, se farà públic el programa de la bella festa que's prepara.

— L'individualisme típic en l'ofici, manifestant-se invencible en alguns patrons, ha fracassat el projecte de sindicat d'esperdenyers. Els obrers associats han seguit, en tot lo que's refereix a la cooperació que se'ls havia sollicitada, un procedir de gran patriotisme y lloable serenitat. A la referida industria se li prepara un hivern negre.

— L'Associació de propietaris de la conca del Tordera prepara en aquesta, pel dia 21, una reunió pública, per interessar als agricultors locals a oposarse al projecte de D. Ramón Matas de portar aigües del riu a Barcelona. El «Sindicat Agricol» cooperarà a l'acció de defensa comarcal.

— Comprénent les parroquies de Vidreres, Massanet, Tordera, Tossa, Lloret y la nostra, se prepara un gran aplec catòlic pel dia 28, celebrador en aquest Santuari del Pilar. El «Centre Catòlic» coopera activament en l'organització, y es possible que en el meeting que s'ha pensat donarhi a la tarda, després de les sumptuoses funcions religioses que tindran efecte al matí, hi parlin algún de sos socis.

— L'esperit local se sent, forsa molestat ab la tossuneria d'alguns forasters que acuden a tots els medis per conseguir l'enderroc o'l tancament del «Cine Blandenses». De seguir la contra al local, que s'ha trobat sempre disposat per tota manifestació de cultura y de patria, podria ser que la molestia pública s'exteriorís desagradable pels intrusos, en forma aparatosa.

Cerdans.—Rebo avis de mon car Director encomanant-me breuetat, quan comensava de transcriure la fonda impresió que'm causà lo dia 7 del actual, la mínima parroquia de Cerdans, sentada (ab vestit de coloraynes aquell jorn) a les últimes estribacions de

part ensà del Montseny, com un nin a la falda de forçut gegant, en los precisos moments en que l'honorable senyor Rector benehía una hermosa imatge del sagrat Cor, y la xamosa nena Carme Mataró, en un bell parlament català pronunciat ab ingenuitat y gracia, dodava la benvinguda an el divinal hoste y'l proclamava rey de l'encontrada, y'ls fusells trontollaven l'espai, y l'orquestra escampava les armonies de la Marxa Reyal, y centenars de fidels, de la parroquia'ls uns y vinguts els altres, de Vic, S. Hilari, Arbucias, Viladrau y Espinelves, fonien llurs ànimes en una sola que prengué la forma d'un entusiasta: *Visca'l Sagrat Cor de Jesús!*

Vostre encàrrec, Sr. Director, vé molt datom; car la ressenya de les festes religioses, de quines avensarem lo programa, ompliria bona part de nostre periòdic. Permeume no més donar desde eixes columnes la més coral enhorabona a n'el bondadosísim Pastor de Cerdans, a qui vegerem en aytal diada am los ulls espurnejants de goig vegent a ses ovelles aplegadas totes sota'ls plecs de la bandera Rey de l'amor, que si avuy es senyal de la lluyta ho será demà de la victoria; y deixeu que us diga a vos a cau d'orella que boy tornant a nostra vila, quan les ombres comensaven d'estendre's y les boyres besaven la capsarina del Montseny, no podia treure de mí aquest pensament: en los mateixos recons de Catalunya en que s'hi es anat a apendre la nostra llengua ¿sentirem un dia fretura d'anarhi a cercar lo més íntim de la nostra ànima, que a mon pobre entendre es la religió?

Espectacles

TÍVOLI.—Dimars a la nit se celebrá un ball de confetti extraordinari organitzat pels joves de la vila—per la Colla, com deyen uns atents B. L. M. que's circularen pels hotels.—En bona fé que's lluhí de debó el nostre jovent, perquè a l'amable y franc convit que dirigí a la Colonia, aquesta hi respongué ab entusiasme y ab el desitj natural de passar un bon rato d'expansió agradosa. Les senyoretas estiuejadors hi assistiren gayrabé totes y ab aixó queda dit lo que fou la festa de la nit del dimars. Els salons del Tívoli eren una acabada mostra de la gentilesa més exquisida: allà hi havia l'elegantíssima Caritat Coll, que's un model d'hermosura; la Maria Molist y la Rosita López, belles e ingenuament amables com sempre; les germanes Taberner, adorablement hermoses; la Teresa Boldú y l'Anita Doménech, ricament habillades y fent goig de debó; les simpátiques y gentilíssimes Autran, Nadal, Gasull, Ferrer....; la Mercedes Heredia, ab la seva serietat característica que la fa esser més guapa encare; la Pepita Zaragoza, delicadament amable y hermosa; la Teresita Soro; la Juanita Díaz, bella, elegant e ingenua; la Venturita Martí, tan hermosa com sempre...; en queden d'altres, pro es tasca imposible apuntar tots els noms; que'm perdonin.

En conjunt fou una festa del tot familiar y alegroya, de la qual tothom ne va restar sumament satisfet.

TEATRE DE LA UNIÓN.—Venen tocant-se els resultats de la simpatia que han sapigut guanyarse actors y actrius que componen la companyia Navarro y Cosmo, que actúa en aquest teatre. Tant la colonia com els del poble concorren cada dia més a las representacions que ab gran variació de programa ve donant dita companyia.

D. Gonzalo o l'orgull del gech, hermosa comedia de l'Àlbert Llanas; el genial drama del immortal Soler (Pitarra) *El Ferrer de Tall*; y la ben sentida obra *Mal Pare*, de Roca y Roca, han sigut les produccions de més éxit posades a l'escena fins al moment de tancar aquesta secció.

Per justícia al bon desempenyo d'aquestes obres, tindriem de citar a tots els que hi prengueren part, mes, com que aixó podria resultar pesat pera el llegidor, farem constar que tots reberen unànims aplaudiments. Reduhintnos a la execució d'*El Ferrer de Tall*, dirém que la Sra. Cardalda ens feu una *Senyora Baronesa* acabadíssima arrencant grans aplaudiments al segon acte. En el primer, el Sr. Navarro digué la hermosa cansó llegendaria ab gust exquisit. El senyor Cosmo estigué inspiradíssim, especialment en la escena coneguda per la enclusa. El Sr. Roca presentá un Esquerrá recordantnos en moltes ocasions al genial Fontova, tal com deu recordarse a un mestre, no ab servil imitació, sino assimilantse y posant per sa part tota l'originalitat possible. El Sr. Calvo, encaixat en el personatge del Baró. La Sra. Roca feu un deliciós Manxaire. Y cumpliren al bon conjunt las Sres. Vial, Cervera y demés actors que arrodoniren el quadro.

XIMENO

Moviment d'estiuejadors

Als que desconeixen l'extraordinaria importància que té nostra vila en el moviment estiuec, y a alguns que sabem s'estranyen del número important de visitants quan llegeixen aquesta secció, debem ferlos sapiguer, pera que no insunihin duptosament si poden esser tants, que la estadística que portem no sols es exacta y que sols s'aparta de la realitat en el sentit invers, es a dir, en la totalitat dels qu'ens visiten. Especialment en els moments presents, el fort de la temporada, es realment impossible, ja per la falta de costum en els que arriuen, ja per una serie de contratemps que serien de llarga explicació, recullir els noms de tots. Podem assegurar que no arriuem a poguer publicar-ne més enllá d'una tercera part. Per lo tant, aquí van a continuació els noms, no de tots els que han arriuat aquets últims días, sino, com ja dihem, dels que n'havem tingut noticia:

Famílies: de D. Benvingut Pascó; de Truico; de Sabadell; de D. Joan Feliu; de Riera; de Viñas; de Trullás; de Somell; de Ferrán; de Gorgós; de Autran; de Rovira; de Nadal; de D. R. Casajoa; de Forcada; de Martí, y de Castelló.

Senyors: D. Josep Molera y D. Casimir Martorell, nevots del Sr. Ciervo; donya Elvira de Mazinello (Jerez); D. Antonio Zanz y Sra. (Madrid); D.ª Jacinta Bermúdez (Habana); D. Torcuato Casa llana (Segovia); D. Josep Carsell (Reus); D. Maria Parces (Casp); D. Facundo Tort (Barcelona); D. Ramón Suárez (Hijar); D. Jaume Benavente (Valencia); don Gabriel Estellés (Palma).

Sr. Cónsul de Noruega; D. Enric Collaso; D. Josep Matas; D. Armando Giu; D. Narcís Berges; D. Benet Fité; don Manuel de Molins; D. Joaquim Durán; D. Gerardo Sala; D. Josep Pagés; don Francisco Arández; D. Josep Faeta; don Ventura Noguera; D. Josep Carau; don Rafel Pineda; D. Jaume Olivella; D. Ra-

fel Balvey; D. Jaume Ribalta; D. Marián Catasús.

Senyors: Cornet y Mas; Godó; Creus; Martí; Plá; Llobet; Galobardes; Casas; Miret; Bas; Llinás; Heredia; Raich; Agudo; Gorcía; Reig; Vilanova; Abelló; Miquel; Mir; Bruguera; Torrents; Tormo; Molas; Ballvé; Tomás; Martorell; Padró; Tornavisa; Olivé; Mestres; Martín; Rius; Font; Detrius; Garrigós; Soró; Casals.

Senyors: Codina; Marot; Mans; Pagés; Pila; Elias; Henrich; Urgell; Raich; Creus; Massequer; Piñol; Fonts; Carreras; Estela; Forn; Pamies; Creixell; Canals; Ramirez; Martí; Ferrer; Tusquets; Alsina; Alegret; Godó; Garriga; Mercader; Soler; Torcuat; Mantilla; Crespiá; Escardibul; Matrás; Xane; Monteys y Barceló

D. Jacinto Benavent; D. Salvador Roca; Sr. Pagés y Sra.; Sr. Pons y familia; Sr. Codina y Sra.; Sr. Carreras Candi (Regidor de Barcelona); D. Celedoni Muja; Dr. Josep Nadal y familia, composta de onze individus; D. Jaume Pujals; Sres. Foix Germanes (Fransa); donya Josefa de Font y Germana; Sr. Viñas y familia; Dr. Codina; Sr. Coral; senyor Puig; Sr. Boada; Sra. Sayol y familia; Sra. Veacci (Italia); senyor Llanas; Rnt. Vidal, y D. Josep M.ª Ventura.

Senyors: Serra; Esparrach; Basiells; Romá; Pastor; Sra. Baltrá.

Han sigut també varis els qu'han vingut ab els seus automòvils particulars. D'aquets podem citar els del Sr. Rowe y Sra.; Sr. Jensó y familia; Sr. Serra y Sra.; Sr. Parcell y familia, y Srs. Estiscenc.

Plaunos fer constar l'agrahiment a quants ens han secundat a l'estadística, portantnos targeta salutació d'arribada. Com de costum, segueixen recullintse en l'Administració del periódic y en l'establiment La Modernista, Plassa de la Iglesia, 2.

X.

NOVES

Ab motiu dels dos dies de festa de diumenge y dilluns regná molta animació, veyentse els espectacles y llocs d'esbarjo atapahits de gent. Foren molts els automòvils que de Barcelona se trasladeren an aquesta, donantli un aspecte de estació d'estiueig de primer ordre, *pel seu continuat anar y venir*.

El diumenge celebrá sa festa Major l'Hotel Martín y ja no cal dir que mancaren carruatges pera transportar gent al Balneari, encare que alguns, prenguentho ab calma, se feren conduir ab una carreta tirada per bous, simulant,—ja es simular—uns 150 H. P. Els passatgers d'aquet vehícol, pogueren gaudir plenament del paisatge.

El día de la Mare de Deu va cantarse a l'ofici la missa de Termignon, com ja anunciarem. Ja consignarem que la direcció anava a càrrec del Sr. Balderrain y ab aixó n'hi ha prou pera afirmar l'ajust y bona interpretació ab que fou cantada, interpretació remarcable y que 'n poquíssimes poblacions se dona a la

música relligiosa. Nostra felicitació al mestre Balderrain.

Hem tingut el gust de saludar al distingit historiador y regidor de l'Ajuntament de Barcelona Sr. Carreras y Candi, el qual passarà una temporada en aquesta vila.

= La millor pasta seca pera postres, son els «Barratets de Sant Hilari», especialitat de la pastisseria den Manel Planas, carrer de Valls.

Diumenge el Chor va donar un concert al Tívoli, cantant lo més escullit del seu repertori. La nombrosa concorrencia va aplaudir justament les composicions que va interpretar *La Guilleria*.

S'ha publicat el cartell dels Jocs Florals de Girona que tindran lloc el dia 1.er de Novembre. Les composicions deuen remetre per tot el 1.er d'Octubre.

Matadero.—Durant la setmana passada s'han sacrificat 11 badelles y 131 xays, pesant 2331 kilos.

Ampliant noves referents a la propera Festa Major, podem anunciar un número de programa per cert no gayre vist y que será el més popular. Se tracta d'una progecció cinematográfica en una de les places, que's farà el dia 28, amenisant les pelicoles ab peses de concert que tocaran les cobles, a més d'alguna sardana que tocaran en els intermitjos. També, y aixó no es segur encara, el Chor cantarà alguna composició.

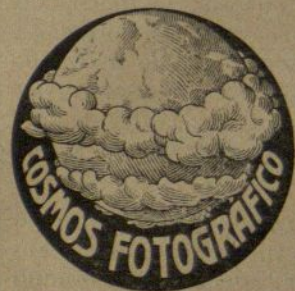
L'idea, que ja es de segura realisació, no duptém que obtindrà el concurs de tothom.

— Aigues de St. Hilari.—Dipositaris a Barcelona, Iglesias y Bartomeus, Assault, 41, y al detall en totes les farmacies y tendes d'aigues minerals. A Palma de Mallorca, Centre Farmacéutic.

— Superiors y selectes noves classes de xocolates que fabrica la Casa Amatller. De venda en les principals tendes de queviures y ultramarins.

Oficines: Manresa, 10, Barcelona.

CORRESPONDENCIA.—A. T. Barcelona. Tingui paciència. Procurarem publicarlo en el número vinent.—E. G. C. Està bé, pro potser no podrà anar aquest istiu.—Eduard Sala. Anirà.

Material complert
pera Fotografia

Fernandez y
Carbonell

Rambla Canaletas, 1.—BARCELONA
Imp. Casanovas; Rda. St. Pau, 67-Barcelona